

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020044
NAZWA OBSZARU Stawy Sobieszowskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH020044	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Stawy Sobieszowskie

1.4. Data opracowania 2004-08	1.5. Data aktualizacji 2025-06
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-08
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 czerwca 2022 r. w spr. soo Stawy Sobieszowskie (PLH020044)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r. Zmniejszenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
15.6706

Szerokość geograficzna
50.847

2.2. Powierzchnia [ha]:
215.16

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL51	Dolnośląskie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3130			31.42		M	A	B	A	A
3260			1.94		G	B	C	B	B
6510			9.06		G	B	C	B	B
7140			0.76		G	C	C	B	B
91E0			9.04		G	A	C	A	A

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p	30	40	cmales		G	C	A	C	B
F	1163	Cottus gobio			p				P	DD	D			
F	1096	Lampetra planeri			p				P	P	D			
M	1355	Lutra lutra			p	2	3	i		G	D			
I	1060	Lycaena dispar			p	1	1	localities		G	C	C	C	C
I	1084	Osmoderma eremita			p	6	20	trees		G	C	B	C	B
I	6179	Phengaris nausithous			p	2	2	localities		G	C	B	C	C
I	6177	Phengaris teleius			p	2	2	localities		G	C	B	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p				R	G	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Gatunek					Populacja na obszarze				Motywacja						
Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku		Inne kategorie				
					Min	Maks		C R V P	IV	V	A	B	C	D	
M	1313	Eptesicus nilssonii						R	X				X		
A	1203	Hyla arborea						V	X				X		
M	1318	Myotis dasycneme						P	X						
M	1330	Myotis mystacinus						R	X				X		
M	1322	Myotis nattereri						R	X				X		
M	1326	Plecotus auritus						P	X				X		

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P =

- rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	12.47
N10	28.28
N06	16.73
N12	42.52
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Stawy Sobieszowskie PLH020044 położony jest w Sudetach Zachodnich, w Kotlinie Jeleniogórskiej, na wysokości 340-359 m n.p.m., w widłach rzek Podgórną i Wrzosówki. Obszar ma powierzchnię 215,6 ha i obejmuje stawy rybne oraz związane z nimi siedliska. Głównym ciekim wodnym w obszarze jest rz. Wrzosówka, do której wpływa rzeka Podgórna, z którą z kolei łączą się 2 kolejne potoki: Czerwonka i Chojniec. Całkowita długość wymienionych wyżej rzek i potoków w granicy Obszaru wynosi ponad 4,6 km. Ponadto w jego obrębie zlokalizowanych jest 10 zbiorników wodnych (o łącznej pow. ok. 49 ha - wody śródlądowe zajmują 23% powierzchni Obszaru), z tego 7 zlokalizowanych jest w obrębie jednego kompleksu stawów rybnych położonego w południowej części Obszaru. Znaczna część Obszaru zlokalizowana jest w obrębie suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Cieplice” o pojemności 4 400 000 m³.

Głównym elementem krajobrazu są tu stawy rybne i mozaika związanych z nimi siedlisk. Na pozostałym obszarze dominują plantacje wierzby purpurowej, pola orne, pastwiska i łąki. Charakterystyczne jest tu bardzo obfite występowanie gatunków inwazyjnych, głównie nawłoci kanadyjskiej *Solidago Canadensis*, rudbekii nagiej *Rudbeckia laciniata* oraz niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*. Zachowały się także niewielkie płyty torfowisk, jedyne jakie przetrwały w Kotlinie Jeleniogórskiej, a także zarośli i lasów łęgowych z klasy *Salicetea purpureae*, rzadko spotykanych w Sudetach. Znaczna część tych biotopów znajduje się na terenie suchego zbiornika przeciwpowodziowego "Cieplice". Na stawach rybnych, przy odpowiednim gospodarowaniu, pojawiają się rzadkie w skali regionu zbiorowiska namuliskowe.

Priorytetowym gatunkiem, którego obecność była głównym powodem wyznaczenia Obszaru jest pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, zasiedlająca pomnikową aleję dębową (tzw. Dąbrówka) i starodrzew porastający groble stawów. Gatunek zaklasyfikowano jako częsty w granicach Obszaru, jednak wielkość populacji stanowi zaledwie 0-2% populacji krajowej (kat. C).

W granicach Obszaru wykazano obecność 5 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, których ochrona powinna być realizowana poprzez zabezpieczenie siedlisk i miejsc ważnych dla ich występowania. W granicach Obszaru stwierdzono występowanie (lęgi, żerowanie, przeloty) szeregu gatunków ptaków, w tym gatunków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (bąka, błotniaka stawowego,

derkacza, zimorodka, dzięcioła zielonosiwego, dzięcioła średniego, świergotka polnego, gąsiora, podróżniczka, żurawia, puchacza i bielika) oraz gatunków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (m. in. bąk, podróżniczek, puchacz, bielik i czeczotka). Płazy i gady reprezentowane są przez 2 gatunki – kumaka nizinnego *Bombina bombina* i znacznie rzadszą traszkę grzebieniastą *Triturus cristatus*. Obszar ten jest także miejscem występowania 1-2 gatunków ryb – głowacza białopłetwego *Cottus gobio* i minoga strumieniowego *Lampetra planeri*, jednak w obu przypadkach stan zachowania populacji i liczebność nie są znane i wymagają przeprowadzenia badań.

4.2. Jakość i znaczenie

Dla obszaru Natura 2000 procedowana jest zmiana granic obszaru. W dniu 14 marca 2019 r. Minister Środowiska, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów (uchwała z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu "Lista zmian granic obszarów Natura 2000", M.P. z 2019 r., poz. 208), przekazał Komisji Europejskiej listę proponowanych zmian obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Po akceptacji KE granice obszaru i informacje zawarte w SDF zostaną zaktualizowane. W odniesieniu do terenów przewidzianych do włączenia w granice obszarów Natura 2000 wymienionych w ww. uchwale RM zastosowanie ma art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Przebieg zmienianej granicy dostępny jest w geoserwisie (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

Siedliska przyrodnicze:

3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*. Siedlisko wykazywane w obrębie trzech stawów (Stawy: Wrzosowy, Sarni Dół i Graniczny). Przedmiotowe siedlisko przyrodnicze tworzy pionierska roślinność rozwijająca się m. in. na brzegach i dnach stawów rybnych. Warunkiem jej rozwoju jest okresowe osuszanie i zalewanie podłoża. Zbiorowiska roślinne rozwijające się na siedliskach tego typu są albo krótkotrwałe, zbudowane głównie z terofitów, albo są to drobne byliny ziemnowodne, tworzące niskie, najczęściej zwarte murawy. Gatunki związane z tym siedliskiem to niejednokrotnie taksony rzadkie, zagrożone lub ginące w Polsce, często występujące na pojedynczych, izolowanych stanowiskach. Z tych powodów zbiorowiska rozwijające się na przedmiotowych siedliskach zasługują na szczególną ochronę. W trakcie prac terenowych w ramach planu zadań ochronnych dla Obszaru w 2012 roku nie można było szczegółowo ocenić stanu siedliska, ponieważ stawy, w obrębie których siedlisko występuje, były w tym okresie zalane. Dotychczasowe informacje wskazują na występowanie tutaj gatunków charakterystycznych dla namulisk, m.in. turzycy ciborowatej *Carex bohemica*, ponikła igłowatego *Eleocharis acicularis* oraz innych gatunków z tego rodzaju.

Ocena ogólna: A – doskonała, w tym:

Reprezentatywność: A – doskonała - podczas badań prowadzonych w 2012 r. nie obserwowano wykształconego siedliska - stawy były zalane; charakter siedliska jest wybitnie efemeryczny i możliwe jest jego zbadanie podczas osuszania stawów. Dane z literatury (Pielech 2003a, 2003b) wskazują na obecność rzadkich i jednocześnie charakterystycznych dla tego siedliska gatunków.

Powierzchnia względna: B – powierzchnia siedliska w stosunku do całkowitej powierzchni siedliska w kraju mieści się w przedziale 2 – 15%. Jest to wartość szacunkowa: ponieważ obecne dane na temat tego typu siedliska w Polsce są bardzo skąpe, a udokumentowanych stanowisk w kraju jest niewiele, w związku z tym przedmiotowe stanowisko na Stawach Sobieszowskich prawdopodobnie stanowi ponad 2% krajowej powierzchni siedliska.

Stan zachowania: A – doskonały - podczas osuszenia stawów w 2002 roku obserwowano właściwie wykształcone płaty zbiorowisk namuliskowych z klasy *Isoëto-Nanojuncetea*; pomimo iż obserwacje te prowadzono ok. 10 lat temu, stan zachowania nie powinien ulec zmianie (konieczne jest jednak osuszenie zbiorników w najbliższym czasie), w tym:

Stopień zachowania struktury: I – doskonały – ocenę wystawiono na podstawie informacji pozyskanych z literatury (Pielech 2003a, 2003b) oraz informacji ustnych (Pielech).

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*

Siedlisko to wykształciło się w korycie Podgórnej wraz z jej dopływami, gdzie rzeka na całym odcinku zachowała naturalny charakter. Jest to istotny przedmiot ochrony w Obszarze, zajmuje 6% jego powierzchni (1,94 ha).

Ocena ogólna: B – dobra, w tym:

Reprezentatywność: B – dobra - gatunki włosieniczników *Batrachium* spp. obserwowano na znacznej długości cieków

Powierzchnia względna: C – poniżej 2% powierzchni krajowej,

Stan zachowania: B – dobry, w tym:

Stopień zachowania struktury: II – dobry, obserwowano gatunki charakterystyczne, w niektórych fragmentach ciek ma charakter zbliżony do naturalnego

Stopień zachowania funkcji: III – średnie lub niekorzystne perspektywy – duże prawdopodobieństwo ingerencji w charakter cieków w wyniku prac hydrotechnicznych.

Możliwość odtworzenia: I – łatwa – pozostawienie siedliska bez ingerencji człowieka.

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Arrhenatherion elatioris

Łąki odnotowane na tym terenie nawiązują swoim składem gatunkowym do łąk mietlicowych (zaliczanych do 6520), jednak w dość dużych ilościach pojawiają się gatunki traw o bardziej niżowym charakterze – rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis*, tymotka łąkowa *Phleum pratense*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*. Łąki tego typu mogły być kiedyś intensywniej użytkowane (być może nawet podsiewane). Niektóre fragmenty tych łąk są bardziej wilgotne, o czym świadczy występowanie krwiściągą lekarskiego *Sanguisorba officinalis* oraz situ rozpierzchłego *Juncus effusus*. Siedlisko to zajmuje w Obszarze powierzchnię 9,06 ha.

Ocena ogólna: B – dobra, w tym:

Reprezentatywność: B – dobra - struktura gatunkowa dość uboga, ale obecny szereg gatunków charakterystycznych

Powierzchnia względna: C – poniżej 2% powierzchni krajowej,

Stan zachowania: B – dobry, w tym:

Stopień zachowania struktury: II – dobrze zachowana – obserwowane płaty charakteryzowały się dość ubogim składem gatunkowym, co wskazuje na to, że przynajmniej część z nich powstała na dawnych gruntach ornych lub przez pewien czas nie była użytkowana kośnią; zachowała się jednak grupa gatunków charakterystycznych dla tego typu siedliska.

Stopień zachowania funkcji: II – dobre perspektywy – wszystkie płaty siedlisk były użytkowane kośnią, choć istnieje ryzyko, że w przyszłości będą przekształcane na grunty budowlane.

Możliwość odtworzenia: I – łatwa – prowadzenie ekstensywnej gospodarki kośnej lub kośno-pastwiskowej.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska

Jedyny dość dobrze wykształcony płat siedliska znajduje się w północno-zachodniej części Obszaru i jest reliktem mokradeł jakie niegdyś występowały w wielu miejscach na dnie Kotliny Jeleniogórskiej. Zachowały się tutaj populacje bardzo rzadkich gatunków dla tego rejonu, m. in. żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris*, bobrka trójlistkowego *Menyanthes trifoliata*, siedmiopalecznika błotnego *Comarum palustre*. Niektóre fragmenty siedliska są zarośnięte przez brzozę omszoną *Betula pubescens*. Obecnie na skutek zarastania rowów poziom wody na obszarze mokradeł podnosi się, o czym świadczy zamieranie pojedynczych brzoź. Mimo iż siedlisko zajmuje jedynie powierzchnię 0,76 ha (0,4% powierzchni Obszaru), stanowi istotny przedmiot ochrony w Obszarze z uwagi na rzadkość tego typu siedlisk u podnóża Karkonoszy.

Ocena ogólna: B – dobra, w tym:

Reprezentatywność: C – znacząca; występują gatunki charakterystyczne, ale ogólnie siedlisko jest ubogie gatunkowo

Powierzchnia względna: C – poniżej 2% powierzchni krajowej,

Stan zachowania: B – dobry, w tym:

Stopień zachowania struktury: II – dobrze zachowana, liczne gatunki dla związku *Caricion nigrae*

Stopień zachowania funkcji: II – dobre, obserwuje się wzrost poziomu wody, co działa korzystnie dla tego typu siedliska.

Możliwość odtworzenia: I – łatwa – dalsze pozostawienie gruntu bez użytkowania sprzyja odtworzeniu siedliska (wzrastający poziom wody ogranicza sukcesję).

*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Siedlisko priorytetowe. W granicach Obszaru odnotowano trzy płaty siedliska o łącznej powierzchni 9,04 ha, wszystkie mają charakter łąg wierzbowych z dominacją wierzby kruchej *Salix fragilis*. Warstwa krzewów jest dość dobrze rozwinięta. W runie obserwowano gatunki nitrofilne, takie jak pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, świerząbek korzenny *Chaerophyllum aromaticum*, podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*. Nie obserwowano ziołoroślowych gatunków typowo górskich. Łęg ten bardzo silnie nawiązuje do charakteru *91E0 na niżu. Choć w pobliżu łąg obserwowano

masowe pojawy gatunków inwazyjnych – rudbekia naga *Rudbeckia laciniata*, nawłocie *Solidago* spp., rdestowce *Fallopia* spp. i in. to w obrębie łągów nie stwierdzono masowego wnikania tych gatunków.

Ocena ogólna: A – doskonała, w tym:

Reprezentatywność: A – doskonała; siedlisko w pełni wykształcone, obecne nitrofilne gatunki runa oraz właściwie wykształcony drzewostan;

Powierzchnia względna: C – poniżej 2% powierzchni krajowej;

Stan zachowania: A – doskonały, w tym:

Stopień zachowania struktury: I – doskonale zachowana, charakteryzuje się obecnością właściwie wykształconego drzewostanu złożonego głównie z wierzby kruchej *Salix fragilis*, a także wielu gatunków nitrofilnych bylin.

Gatunki zwierząt:

1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Ocena ogólna C - znacząca, w tym:

Ocena populacji: ocena C – nieliczna, poniżej 2% populacji krajowej;

Stan zachowania: ocena C – średni lub zdegradowany, w tym:

Stopień zachowania cech siedliska III: siedlisko zachowane lub zdegradowane (ocena zaniżona ze względu na znaczny stopień porośnięcia znanych stanowisk gatunku przez trzcinowiska i gatunki inwazyjne, głównie nawłocie *Solidago* spp.) .

Możliwość odtworzenia I - łatwe, wystarczające prowadzenie regularnych koszeń w odpowiednich okresach na terenie siedlisk gatunku i w jego sąsiedztwie.

Izolacja: ocena C.

*1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*

Gatunek priorytetowy, najistotniejszy przedmiot ochrony w Obszarze, który był głównym powodem wyznaczenia obszaru Natura 2000 Stawy Sobieszowskie.

Ocena ogólna: B – dobra, w tym:

Ocena populacji: C - populacja gatunku występuje na terenie całego Obszaru (przydrożne drzewa i groble stawów, pomnikowa aleja klonowo - dębowa), stwierdzono obecność 6 do 20 potencjalnych drzew zasiedlonych przez pachnicę, więc można założyć, że występuje tu mniej niż 2% populacji krajowej.

Stan zachowania: ocena B - dobry, w tym:

Stopień zachowania cech siedliska III: siedlisko średnio zachowane lub zdegradowane (uwzględniono wycinkę drzew zasiedlonych przez pachnicę).

Możliwość odtworzenia I - łatwa, poprzez zachowanie istniejącego starodrzewu.

Izolacja: ocena C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania, na terenach sąsiednich potwierdzone inne stanowiska pachnicy w regionie.

6177 Modraszek telejus *Phengaris telei*

Populacja gatunku stwierdzona w południowej części obszaru. W sąsiedztwie kompleksu Stawów Sobieszowskich wykazano 2 stanowiska modraszka telejusa (jedno w bezpośrednim sąsiedztwie obowiązujących wcześniej granic Obszaru, z uwagi na które nastąpiła zmiana granic Obszaru).

Ocena ogólna: C – znacząca, w tym:

Ocena populacji: C – mniej niż 2% populacji krajowej;

Stan zachowania: ocena B - dobry, w tym:

Stopień zachowania cech siedliska: III - siedlisko średnio zachowane lub zdegradowane (ocena zaniżona ze względu na obserwowane koszenia prowadzone w okresie aktywności motyli i zagrożenia dla siedlisk związane z obecnością inwazyjnych gatunków roślin).

Możliwość odtworzenia: I - łatwe, wystarczające prowadzenie regularnych koszeń w odpowiednich okresach na terenie siedlisk gatunku i w jego sąsiedztwie.

Izolacja: ocena C.

6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*

Populacja gatunku stwierdzona w południowej części obszaru. W sąsiedztwie kompleksu Stawów Sobieszowskich wykazano 2 stanowiska modraszka nausitousa (jedno w bezpośrednim sąsiedztwie obowiązujących wcześniej granic Obszaru, z uwagi na które nastąpiła zmiana granic Obszaru).

Ocena ogólna: C – znacząca, w tym:

Ocena populacji: C – mniej niż 2% populacji krajowej;

Stan zachowania: ocena B - dobry, w tym:

Stopień zachowania cech siedliska: III - siedlisko średnio zachowane lub zdegradowane (ocena zaniżona ze względu na obserwowane koszenia prowadzone w okresie aktywności motyli i zagrożenia dla siedlisk związane z obecnością inwazyjnych gatunków roślin).

Możliwość odtworzenia: I - łatwe, wystarczające jest prowadzenie regularnych koszeń w odpowiednich okresach na terenie siedlisk gatunku i w jego sąsiedztwie.

Izolacja: ocena C.

1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

Ocena populacji: D – populacja nieistotna.

Według dostępnych informacji, larwy gatunku stwierdzano na pojedynczych stanowiskach na rzekach Wrzosówka i Podgórna w latach 2005-2007. Gatunek nie był objęty pracami w trakcie tworzenia planu zadań ochronnych. Wymagana weryfikacja rozmieszczenia i stanu populacji gatunku w Obszarze.

1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

Ocena populacji: D – populacja nieistotna.

Gatunek wykazywany był w materiałach zebranych przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny, jednak nie był on objęty pracami w trakcie tworzenia planu zadań ochronnych. Wymagana weryfikacja rozmieszczenia i stanu populacji gatunku w Obszarze.

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Ocena populacji: D – populacja nieistotna.

W Obszarze stwierdzono występowanie osobników rozmnażających się, jednak populacja zasiedlająca Stawy Sobieszowskie jest bardzo nieliczna.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Ocena ogólna: C – znacząca, w tym:

Ocena populacji – C – populacja w Obszarze szacowana na max. 40 nawołujących samców, co stanowi mniej niż 0,5% populacji krajowej, jednak jej utrzymanie we właściwym stanie jest ważne dla regionu - jest to jedna z najliczniejszych sudeckich populacji kumaka nizinnego, obok populacji zasiedlającej SOO Stawy Karpnickie PLH020075 (obecność gatunku na terenie sąsiedniego obszaru Natura 2000 Karkonosze PLH020006 nie została potwierdzona);

Zachowanie: ocena A - doskonała, w tym:

Stopień zachowania cech siedliska I: siedlisko doskonale zachowane, posiada wszystkie cechy niezbędne do utrzymania stabilnej, regularnie rozmnażającej się populacji, tj. odpowiednią liczbę właściwych siedlisk i schronień oraz odpowiednią bazę pokarmową.

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Ocena populacji: D – populacja nieistotna.

Gatunek wykazany na całym obszarze wzdłuż tutejszych rzek (Podgórna i Wrzosówka) i potoków (Czerwonka), jak i na stawach hodowlanych, jednak jego liczebność w granicach Obszaru jest bardzo niewielka (stałe występowanie 2 osobników - 1 samiec i 1 samica; okresowo stwierdzano obecność 3 osobników, prawdopodobnie zachodzącego od strony sąsiednich Stawów Podgórzyńskich; regularnie w Obszarze stwierdzano obecność samicy z młodymi). Stawy Sobieszowskie wraz z sąsiadującymi kompleksami stawów hodowlanych (Stawy Podgórzyńskie i Stawy Wojcieszowskie) zajmowane są przez stabilną populację gatunku, zasilająca populację karkonoską.

W Obszarze stwierdzono także występowanie rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt:

Mroczek pozłocisty *Eptesicus nilssonii*, nocek tydkowłosy *Myotis dasycneme*, nocek Natterera *Myotis nattereri*, gacek brunatny *Plecotus auritus*, nocek wąsatek *Myotis mystacinus* – gatunki nietoperzy z załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej, których obecność została stwierdzona w Obszarze; Obszar wykorzystywany jest przede wszystkim jako ważne miejsce żerowania, z czym wiąże się konieczność zachowania ekstensywnej gospodarki rybackiej, sprzyjająca także zachowaniu we właściwym stanie innych przedmiotów ochrony Obszaru.

Bielik *Haliaeetus albicilla* – gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi oraz z załącznika I Dyrektywy ptasiej, który gniazduje na terenie sąsiedniego Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Karkonosze PLB020007, a Stawy Sobieszowskie wykorzystuje jako miejsce żerowania, istotne dla gatunku jest utrzymanie powierzchni stawów (wód stojących) oraz funkcjonalności korytarza migracyjnego pomiędzy tymi 2 obszarami Natura 2000.

Bąk *Botaurus stellaris* – gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi oraz błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, derkacz *Crex crex*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, świergotek polny *Anthus campestris*, gąsiorek *Lanius collurio* – gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy ptasiej, których obecność stwierdzono w Obszarze (łągi i/lub żerowanie); zróżnicowany charakter terenu (obecność wód stojących i płynących, turzycowisk, zwartych zadrzewień i zakrzaczeń) decyduje o dużej bioróżnorodności terenu; utrzymanie ekstensywnej gospodarki rybackiej sprzyjać będzie zachowaniu siedlisk ptaków.

Rzekotka drzewna *Hyla arborea* – jej obecność wymaga utrzymania wód powierzchniowych oraz krzewów i wyższej roślinności w otoczeniu stawów, co sprzyjać będzie także zachowaniu dogodnych siedlisk dla innych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony Obszaru.

Turzyca ciborowata *Carex bohemica*, ponikło jajowate *Eleocharis ovata*, ponikło igłowate *Eleocharis acicularis* – gatunki roślin z rodziny turzycowatych oraz sit drobny *Juncus bulbosus* - związane z obrzeżami stawów oraz siedliskami podmokłymi, w tym z siedliskiem stanowiącym przedmiot ochrony Obszaru, tj. torfowiska przejściowe i trzęsawiska; działania zmierzające do utrzymania ich stanowisk sprzyjać będą zachowaniu specyficznego charakteru Obszaru.

Jaskier wielki *Ranunculus lingua* – gatunek związany z wodami płynącymi, z siedliskiem stanowiącym przedmiot ochrony Obszaru, tj. nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculon fluitantis*.

Rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata* – gatunki roślin, związane z siedliskiem stanowiącym przedmiot ochrony Obszaru, tj. torfowiska przejściowe i trzęsawiska.

Paź królowej *Papilio machaon* – gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi, występuje w obrębie łąk.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	J03.01		i
L	G01.03		o
L	D01.02		o
L	G05.11		o
L	K01.03		i
H	B02.04		i
M	A03.03		i
L	J02.01.03		i
H	G05.06		i
L	E03.01		i
H	J02.03		b
M	J01.01		i
H	A03.01		i

L	J02.05		b
L	J03.02.01		b
H	I01		b
L	D01.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy Sobieszowskie PLH020044 w województwie dolnośląskim, Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID-Warszawa - Zakład Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska, Warszawa 2011-2012. Graczyk M. 2005. Minóg strumieniowy *Lampetra planeri* (Bloch, 1784) (Petromyzonidae) na terenie miasta Jeleniej Góry. *Przyroda Sudetów* 8: 103-104. Malkiewicz A., Smolis A. Kadej M., Tarnawski D., Stelmaszczyk R. Zając K., Masłowski J. i Matraj M. 2009. Nowe dane o występowaniu modraszków z rodzaju *Phenagris* (= *Maculiea*) (Lepidoptera: Lycaenidae) w dolnośląskiej części Sudetów i Przedgórze Sudeckiego. *Przyroda Sudetów* 12: 61-74. Zając K. 1998. Pachnica *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763) (Coleoptera: Scarabeidae) nowym gatunkiem dla Sudetów Zachodnich. *Przyroda Sudetów Zachodnich* 1: 45-46. Pielech R. 2003 a. Turzyca ciborowata *Carex bohemica* Schreb. na Stawach Podgórzyńskich (Kotlina Jeleniogórska). *Przyroda Sudetów Zachodnich*, 6: 41-44. Pielech R. 2003 b. Zagrożone gatunki roślin naczyniowych Sudetów we florze Wzgórz Łomnickich. *Przyroda Sudetów Zachodnich* 6: 21-30. Pielech R., Zając K. 2004. Stawy rybne w Sudetach. Walory przyrodnicze i problemy ochrony. [w] Furmankiewicz M., Potocki J. red. *Problemy ochrony przyrody w zagospodarowaniu przestrzennym Sudetów*. s. 119 - 136. Rzońca H. 2010. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Śnieżka na okres od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2018 r. Prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu. Inwentaryzacja przyrodnicza miasta Jelenia Góra. Zachodniosudeckie Towarzystwo Przyrodnicze, Jelenia Góra. Msc. Zając K. Wyniki monitoringu pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* w obszarze Stawy Sobieszowskie, wykonanego w roku 2007 w ramach zadania „Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 – faza druga”, koordynowanego przez IOP PAN w Krakowie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL01	0.94				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL01	Karkonoski Park Narodowy	*	0.94

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska Al. Jana Matejki 6 50-333 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.wroclaw.pl

Organizacja:	Dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego
Adres:	Polska Chałubińskiego 23 58 - 570 Jelenia Góra
Adres e-mail:	sekretariat@kpnmab.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020044

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--